

OBWIESZCZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

z dnia 30 czerwca 1989 r.

w sprawie ogłoszenia tekstu umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Konferencją Episkopatu Polski w sprawie uregulowania statusu wyższych uczelni papieskich oraz trybu i zakresu uznawania przez Państwo stopni i tytułów naukowych nadawanych przez te uczelnie.

Zgodnie z § 31 umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Konferencją Episkopatu Polski w sprawie uregulowania statusu wyższych uczelni papieskich oraz trybu i zakresu uznawania przez Państwo stopni i tytułów naukowych nadawanych przez te uczel-

nie, podpisanej w Warszawie w dniu 30 czerwca 1989 r., ogłasza się w załączniku do obwieszczenia tekst wymienionej umowy.

Minister Edukacji Narodowej: *J. Fisiak*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 czerwca 1989 r. (poz. 174)

UMOWA

między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Konferencją Episkopatu Polski w sprawie uregulowania statusu wyższych uczelni papieskich oraz trybu i zakresu uznawania przez Państwo stopni i tytułów naukowych nadawanych przez te uczelnie.

Zgodnie z art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 29, poz. 154) Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Konferencja Episkopatu Polski, działająca z mocy upoważnienia udzielonego jej przez Stolicę Apostolską dekretem z dnia 23 czerwca 1989 r. nr 2486/89/RS, uzgodniły, co następuje:

§ 1. 1. Wyższe uczelnie papieskie, działające w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, zwane w dalszym ciągu umowy „uczelniami papieskimi”, a mianowicie:

- 1) Papieska Akademia Teologiczna w Krakowie,
- 2) Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu,
- 3) Papieski Wydział Teologiczny w Poznaniu,
- 4) Papieski Wydział Teologiczny w Warszawie,
- 5) Wydział Filozoficzny Towarzystwa Jezusowego w Krakowie

— posiadają osobowość prawną oraz uprawnienia określone w umowie.

2. Papieski Wydział Teologiczny w Warszawie dzieli się na 2 sekcje:

- 1) Sekcję św. Jana Chrzyciela,
- 2) Sekcję św. Andrzeja Boboli „Bobolanum”.

Każda z tych sekcji posiada osobowość prawną.

§ 2. 1. Papieska Akademia Teologiczna w Krakowie składa się z następujących wydziałów:

- 1) Teologii,
- 2) Filozofii,
- 3) Historii Kościoła.

2. Pozostałe uczelnie papieskie są jednowydziałowe o profilu naukowym określonym nazwą uczelni.

3. W skład Wydziału Teologii Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie wchodzi sekcja w Częstochowie.

4. W skład Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu wchodzi sekcja w Gorzowie Wielkopolskim.

§ 3. Tworzenie przez Kościół Katolicki nowych uczelni papieskich na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz podział, połączenie albo zniesienie uczelni wymienionych w § 1 lub zmiana ich profilu naukowego (zmiana podziału na wydziały i jednostki równorzędne) oraz tworzenie filii wymaga poprzedniego zawarcia odpowiedniej umowy pomiędzy Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Konferencją Episkopatu Polski.

§ 4. 1. Działalność uczelni papieskich będzie zgodna z Konstytucją i dobrem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

2. Kształcenie i wychowywanie w uczelniach papieskich ma charakter katolicki.

§ 5. Wielki kanclerz uczelni papieskiej przesyła do wiadomości Ministrowi Edukacji Narodowej statut oraz zmiany statutu opracowane przez uczelnię papieską i zatwierdzone przez Kongregację do Spraw Wychowania Katolickiego Stolicy Apostolskiej.

§ 6. Przy Konferencji Episkopatu Polski działa Rada Naukowa Episkopatu Polski.

§ 7. 1. Władzami uczelni papieskich wymienionych w § 1 ust. 1 pkt 1—4 są ich wielcy kanclerze, którymi są

biskupi diecezjalni. Wielcy kanclerze reprezentują te uczelnie wobec organów państwowych i w stosunkach cywilnoprawnych, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Wielki kanclerz reprezentuje Papieski Wydział Teologiczny w Warszawie — Sekcję św. Andrzeja Boboli „Bobolanum” wobec organów państwowych i w stosunkach cywilnoprawnych w porozumieniu z Wice-Wielkim Kanclerzem, którym jest Przełożony Generalny Towarzystwa Jezusowego.

3. Władzą Wydziału Filozoficznego Towarzystwa Jezusowego w Krakowie jest jego Wielki Kanclerz, którym jest Przełożony Generalny Towarzystwa Jezusowego.

4. Przełożony Generalny Towarzystwa Jezusowego działa przez swoich delegatów, którymi są:

- 1) w sprawach, o których mowa w ust. 2 — Przełożony Prowincji Wielkopolsko-Mazowieckiej Towarzystwa Jezusowego,
- 2) w sprawach, o których mowa w ust. 3 — Przełożony Prowincji Południowej Towarzystwa Jezusowego.

5. Inne organy uczelni papieskich, sposób ich powoływania oraz kompetencje określają statuty uczelni papieskich.

6. Wielcy kanclerze informują Ministra Edukacji Narodowej o zmianach na stanowiskach rektorów, prorektorów, dziekanów i prodziekanów.

§ 8. 1. Uczelnie papieskie mają prawo do:

- 1) nawiązywania i prowadzenia współpracy z innymi szkołami wyższymi oraz placówkami naukowymi w kraju,
- 2) zawierania z wyższymi seminariami duchownymi w kraju umów o współpracę,
- 3) nawiązywania i prowadzenia współpracy z zagranicznymi szkołami wyższymi i placówkami naukowymi,
- 4) należenia do organizacji międzynarodowych skupiających uczelnie i placówki naukowe.

2. O zawarciu umowy, o której mowa w ust. 1 pkt 2, wielki kanclerz zawiadamia Ministra Edukacji Narodowej.

3. Postanowienia ust. 1 pkt 2 i ust. 2 stosuje się odpowiednio do umów pomiędzy:

- 1) Papieską Akademią Teologiczną w Krakowie a Międzypapieskim Wyższym Instytutem Katechetycznym w Krakowie, Instytutem Teologicznym w Częstochowie, Warmińskim Instytutem Teologicznym Historyczno-Pastoralnym w Gietrzwałdzie i Diecezjalnym Instytutem Kultury Chrześcijańskiej im. Jana Pawła II w Olsztynie,
- 2) Papieskim Wydziałem Teologicznym w Poznaniu a Prymasowskim Instytutem Teologicznym dla Świeckich im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Gnieźnie i Prymasowskim Instytutem Kultury Chrześcijańskiej dla Świeckich im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Bydgoszczy,
- 3) Papieskim Wydziałem Teologicznym w Warszawie a Salezjańskim Instytutem Wychowania Chrześcijańskiego w Warszawie.

§ 9. 1. Do odbywania studiów w uczelniach papieskich mogą być dopuszczone osoby posiadające świadectwa dojrzałości oraz spełniające warunki określone w umowie i w statutach uczelni papieskich.

2. W uczelniach papieskich studiować mogą:

- 1) duchowni,
- 2) alumni wyższych seminariów duchownych, z którymi uczelnie papieskie zawarły odpowiednią umowę (§ 8 ust. 1 pkt 2),
- 3) zakonnicy i zakonnice po ślubach czasowych lub wieczystych,
- 4) osoby świeckie w liczbie nie przekraczającej łącznie 800 studentów przyjmowanych na pierwszy rok studiów.

3. Zwiększenie liczby, o której mowa w ust. 2 pkt 4, wymaga porozumienia pomiędzy Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Konferencją Episkopatu Polski.

4. Postanowienie ust. 2 pkt 3 stosuje się również do słuchaczek Międzypapieskiego Wyższego Instytutu Katechetycznego w Krakowie.

5. Postanowienia ust. 2 pkt 4 i ust. 3 stosuje się również do słuchaczek i słuchaczy instytutów wymienionych w § 8 ust. 3 oraz do osób, które w czasie rozpoczęcia studiów na uczelniach papieskich są postulantami (postulantkami) lub nowicjuszami (nowicjuskami) zakonów.

§ 10. 1. Studentom uczelni papieskich przysługują świadczenia społecznej służby zdrowia oraz ulgi w opłatach za przejazdy publicznymi środkami komunikacji na równi ze studentami państwowych szkół wyższych.

2. Rodzicom lub opiekunom prawnym studentów uczelni papieskich przysługują uprawnienia do pobierania na nich zasiłków rodzinnych na równi ze studentami państwowych szkół wyższych.

3. Kościelne osoby prawne mogą przyznawać studentom uczelni papieskich stypendia i inne świadczenia socjalne.

§ 11. 1. Poborowi — studenci świeccy, przyjęci na wyższe studia w uczelniach papieskich, w czasie odbywania studiów nie odbywają zajęć wojskowych oraz nie będą powoływani do odbycia zasadniczej służby wojskowej, zasadniczej służby w obronie cywilnej, służby w formacjach uzbrojonych nie wchodzących w skład sił zbrojnych i służby zastępczej.

2. Poborowi — absolwenci świeccy po zakończeniu studiów będą powoływani do odbycia długotrwałego przeszkolenia wojskowego na zasadach przewidzianych w przepisach ustawy o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

3. Uczelnie papieskie będą wydawać poborowym, o których mowa w ust. 1, zaświadczenia dla celów wojskowych o przyjęciu na pierwszy rok studiów.

4. O przypadkach skreślenia poborowych, o których mowa w ust. 1, z listy studentów oraz o ukończeniu przez nich studiów uczelnie papieskie będą zawiadamiać w ciągu 7 dni wojskowych komendantów uzupełnień właści-

wych dla tych osób ze względu na miejsce pobytu stałego lub czasowego trwającego ponad 12 miesięcy.

5. Obowiązki uczelni papieskich, określone w ust. 3 i 4, dotyczą również tych studentów świeckich, którzy odbywają studia na podstawie umów o współpracy, wymienionych w § 8 ust. 3.

§ 12. Wielki kanclerz przekazuje do wiadomości Ministra Edukacji Narodowej opracowane przez uczelnie papieskie plany studiów oraz ich zmiany.

§ 13. Uczelnie papieskie mają stosownie do ich profilu naukowego uprawnienia do nadawania absolwentom tytułów zawodowych magistra w zakresie teologii katolickiej, filozofii i historii Kościoła po spełnieniu warunków określonych w statucie uczelni papieskiej. Tytuły te są równoważne z tytułami zawodowymi magistra nadawanymi przez państwowe szkoły wyższe.

§ 14. Uczelnie papieskie mają uprawnienia do nadawania licencjatu po spełnieniu warunków określonych w statucie uczelni.

§ 15. 1. Uczelnie papieskie, które zatrudniają pracowników naukowo-dydaktycznych w liczbie określonej państwowymi przepisami o nadawaniu stopni naukowych, posiadają uprawnienia do nadawania stopni naukowych doktora i doktora habilitowanego określonej dziedziny nauk lub dyscypliny naukowej należącej do ich profilu naukowego. Określenia nadawanych stopni naukowych odpowiadają określeniom stopni naukowych ustalonym państwowymi przepisami o nadawaniu tych stopni.

2. Posiadanie uprawnień, o których mowa w ust. 1, na wniosek Rady Naukowej Episkopatu stwierdza Minister Edukacji Narodowej w drodze zarządzenia wydanego w porozumieniu z Centralną Komisją Kwalifikacyjną do Spraw Kadr Naukowych, zwaną dalej „Centralną Komisją Kwalifikacyjną”, oraz Radą Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

3. Uprawnienie do nadawania stopni naukowych ulega zawieszeniu z mocy prawa od dnia, w którym liczba osób zatrudnionych w uczelni papieskiej, posiadających tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego, zmniejszyła się poniżej minimum określonego państwowymi przepisami o nadawaniu stopni naukowych. Uprawnienie to przywraca się z mocy prawa od dnia, w którym liczba zatrudnionych ponownie osiągnęła określone minimum. Przywrócenie uprawnień stwierdza Minister Edukacji Narodowej.

4. W przypadku Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie postanowienia ust. 1—3 dotyczą jej poszczególnych wydziałów.

5. Stopnie naukowe nadawane przez uczelnie papieskie są równoważne ze stopniami naukowymi nadawanymi przez państwowe jednostki organizacyjne.

§ 16. Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej przysługują uprawnienia do dokonywania, w porozumieniu z Radą Naukową Episkopatu, okresowych ocen poziomu naukowego rozpraw doktorskich i habilitacyjnych w zakresie filozofii i historii Kościoła oraz podejmowania odpowiednich działań w przypadku oceny negatywnej.

§ 17. 1. Uprawnione uczelnie papieskie (§ 15) nadają stopnie naukowe doktora i doktora habilitowanego według zasad i w trybie ustalonym w ich statucie, które uwzględniają kościelne przepisy kanoniczne, postanowienia umowy oraz zasady i tryb nadawania tych stopni przez państwowe jednostki organizacyjne.

2. Rada Naukowa Episkopatu przesyła po zakończeniu każdego roku szkolnego Ministrowi Edukacji Narodowej do wiadomości wykaz stopni naukowych doktora nadanych przez uczelnie papieskie i zatwierdzonych przez tę Radę.

3. Postanowienie ust. 2 stosuje się również do stopni naukowych doktora habilitowanego teologii.

§ 18. Uchwały organów Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie lub jej wydziałów oraz Wydziału Filozoficznego Towarzystwa Jezusowego w Krakowie o nadaniu odpowiednio stopnia doktora habilitowanego filozofii lub historii Kościoła stają się prawomocne z chwilą ich potwierdzenia przez Centralną Komisję Kwalifikacyjną. Do tego potwierdzenia stosuje się przepisy o zatwierdzaniu stopni naukowych doktora habilitowanego nadanych przez państwowe jednostki organizacyjne z następującymi zmianami:

- 1) przebieg przewodu habilitacyjnego referuje Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej przedstawiciel Rady Naukowej Episkopatu,
- 2) osobie ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego nie przysługuje odwołanie od uchwał organów uczelni papieskich.

§ 19. Profesorowie i docenci państwowych oraz niepaństwowych szkół wyższych i innych jednostek organizacyjnych, uprawnieni na podstawie przepisów państwowych do recenzowania rozpraw doktorskich i habilitacyjnych, mogą być recenzentami tych rozpraw w uczelniach papieskich.

§ 20. 1. Tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego może być nadany osobie, która uzyskała stopień naukowy doktora habilitowanego i od chwili uzyskania tego stopnia pomnożyła swój dorobek naukowo-badawczy i dydaktyczno-wychowawczy.

2. Tytuł naukowy profesora zwyczajnego może być nadany osobie posiadającej tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego, która od chwili uzyskania tego tytułu wydatnie pomnożyła swój dorobek naukowo-badawczy i dydaktyczno-wychowawczy.

3. Tytuły naukowe profesora nadzwyczajnego i profesora zwyczajnego nadaje władza kościelna wymieniona w statucie uczelni papieskiej według zasad i w trybie ustalonym w tym statucie. Określenia nadawanych tytułów naukowych odpowiadają określeniom tytułów naukowych ustalonym państwowymi przepisami o nadawaniu tych tytułów. Przed nadaniem tytułu naukowego przez władzę kościelną Rada Naukowa Episkopatu zasięga opinii Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej.

4. Postanowienie § 19 stosuje się odpowiednio w postępowaniu o nadanie tytułu naukowego w uczelniach papieskich.

5. Rada Naukowa Episkopatu zawiadamia niezwłocznie Ministra Edukacji Narodowej o nadaniu tytułu naukowego.

§ 21. Osoby będące pracownikami uczelni papieskich i posiadające tytuły naukowe:

- 1) mogą być recenzentami w postępowaniu o nadanie stopni naukowych doktora i doktora habilitowanego w państwowych szkołach wyższych i innych jednostkach organizacyjnych uprawnionych do nadawania tych stopni i w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim oraz o nadanie tytułu profesora nadzwyczajnego i zwyczajnego pracownikom naukowym tych szkół wyższych i jednostek organizacyjnych,
- 2) uczestniczą w ankietyzacji wyłaniającej kandydatów na członków Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej.

§ 22. Na stanowisku docenta można zatrudnić osobę, która posiada stopień naukowy doktora habilitowanego. Do docentów stosuje się odpowiednio postanowienia § 21 pkt 1.

§ 23. 1. Pracowników uczelni przyjmują i zwalniają określone w statutach organy uczelni papieskich przy zachowaniu przepisów prawa.

2. Nawiązanie stosunku pracy może nastąpić na podstawie mianowania lub zawarcia umowy o pracę.

3. Statut uczelni papieskiej określa przypadki mianowania oraz przypadki i tryb rozwiązywania stosunku pracy nawiązanego na podstawie mianowania.

§ 24. Organy uczelni papieskich, określone w ich statutach, mogą powierzyć prowadzenie zajęć dydaktycznych na podstawie umowy zlecenia.

§ 25. 1. Z zastrzeżeniem ust. 2 osobom pozostającym w stosunku pracy w uczelniach papieskich przysługują na równi z odpowiednimi pracownikami państwowych szkół wyższych:

- 1) świadczenia społecznej służby zdrowia, ubezpieczenia społecznego oraz zaopatrzenia emerytalnego pracowników i ich rodzin,
- 2) uprawnienia do dodatkowej powierzchni mieszkalnej,
- 3) ulgi w opłatach za przejazdy kolejowe.

2. W stosunku do osób duchownych postanowienie ust. 1 pkt 1 stosuje się, jeżeli wielki kanclerz uczelni papieskiej zgłosił te osoby do ubezpieczenia społecznego pracowników.

§ 26. 1. Przeniesienie pracownika naukowo-dydaktycznego z uczelni papieskiej do innej uczelni papieskiej, a także z uczelni papieskiej do Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego lub z tego Uniwersytetu do uczelni papieskiej nie wymaga zgody organu państwowego.

2. Przeniesienie pracownika naukowo-dydaktycznego z państwowej szkoły wyższej do uczelni papieskiej wymaga zgody Ministra Edukacji Narodowej i wielkiego kanclerza.

3. Przeniesienie pracownika naukowo-dydaktycznego z uczelni papieskiej do państwowej szkoły wyższej wymaga zgody wielkiego kanclerza i Ministra Edukacji Narodowej. W przypadku profesorów przeniesienie następuje pod warunkiem posiadania tytułu naukowego w rozumieniu państwowych przepisów o tytułach naukowych.

4. Zgody, o której mowa w ust. 2 i 3, Minister Edukacji Narodowej udziela po zasięgnięciu opinii:

- 1) senatu państwowej szkoły wyższej — w odniesieniu do profesorów i docentów;
- 2) właściwej rady wydziału państwowej szkoły wyższej — w odniesieniu do pozostałych pracowników naukowo-dydaktycznych.

§ 27. 1. Postanowienie § 3 nie będzie miało zastosowania, jeśli dokonane byłyby następujące zmiany w organizacji uczelni papieskich:

- 1) połączenie Wydziału Filozoficznego Towarzystwa Jezusowego w Krakowie z Papieską Akademią Teologiczną w Krakowie,
- 2) utworzenie Wydziału Prawa Kanonicznego w Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie.

2. W przypadku połączenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, władza kościelna może ustalić, że do Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie będą stosowane odpowiednio postanowienia niniejszej umowy, dotyczące Papieskiego Wydziału Teologicznego w Warszawie i jego sekcji.

3. O zmianach, o których mowa w ust. 1 i 2, wielcy kanclerze powiadomią Ministra Edukacji Narodowej, który ogłosi je w „Monitorze Polskim”.

4. W przypadku utworzenia Wydziału Prawa Kanonicznego w Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie (ust. 1 pkt 2) do nadawania przez ten Wydział tytułów zawodowych i stopni naukowych w zakresie prawa kanonicznego będą miały odpowiednie zastosowanie postanowienia umowy dotyczące tytułów zawodowych i stopni naukowych w zakresie historii Kościoła.

§ 28. 1. Postanowienie § 15 ust. 5 dotyczy również stopni naukowych nadanych przez uczelnie papieskie przed dniem wejścia umowy w życie.

2. Postanowienia § 21 dotyczą również osób, którym uczelnie papieskie nadały tytuły naukowe przed dniem wejścia umowy w życie.

§ 29. Uczelnie papieskie, które przed dniem wejścia umowy w życie posiadały uprawnienia kościelne do nadawania stopni naukowych, a nie zatrudniają pracowników naukowo-dydaktycznych w liczbie określonej państwowymi przepisami o nadawaniu stopni naukowych (§ 15 ust. 1), mogą do dnia 30 września 1990 r. nadawać stopnie naukowe w dotychczasowym zakresie.

§ 30. Zmiany niniejszej umowy mogą być dokonywane wyłącznie w drodze umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Konferencją Episkopatu Polski. Nie dotyczy to porozumień, o których mowa w § 9 ust. 3.

§ 31. Minister Edukacji Narodowej ogłosi tekst umowy w „Monitorze Polskim” nie później niż w terminie 30 dni od dnia jej podpisania.

§ 32. Umowa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Warszawa dnia 30 czerwca 1989 r.

W imieniu
Konferencji Episkopatu
Polski
Przewodniczący Komisji
Episkopatu do Spraw
Nauki Katolickiej
Kardynał dr F. Macharski

W imieniu
Rządu Polskiej
Rzeczypospolitej Ludowej
Minister
Edukacji Narodowej
Prof. dr hab. J. Fisiak